

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Навчально-науковий Інститут гуманітарних і соціальних наук

Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КУРСОВИХ РОБІТ
з навчальної дисципліни «Цивільне право (особлива частина)»**

для здобувачів вищої освіти
3 курсу
освітнього ступеня бакалавр
за спеціальністю 081 «Право»

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Методичні рекомендації для підготовки курсових робіт з навчальної дисципліни «**Цивільне право (особлива частина)**» для здобувачів вищої освіти 3 курсу освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 081 «Право» / Дніпро: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2022. – 17 с.

Укладач:

Пушкіна О.В. – д.ю.н., професор, завідувач кафедри цивільного, господарського та екологічного права навчально-наукового Інституту гуманітарних і соціальних наук Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри цивільного, господарського та екологічного права, протокол № 1 від 30.08.2022 р.

1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Курсова робота з навчальної дисципліни «Цивільне право (особлива частина)» є обов'язковим компонентом навчального процесу згідно освітньо-професійної програми першого рівня вищої освіти здобуття ступеня бакалавр за спеціальністю 081 «Право».

Підготовка курсової роботи здійснюється студентами з метою закріплення, узагальнення, поглиблення і контролю знань, одержаних ними під час навчання для комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Курсова робота – це самостійна, творча письмова робота студента дослідницького характеру, що передбачає виконання завдань теоретичної спрямованості з елементами наукового підходу.

Готуючи курсову роботу здобувач вищої освіти самостійно досліджує визначену проблему, вивчає нормативні документи, реалізує навички аналізувати наукову та навчальну літературу, критично її оцінювати, висловлювати і аргументувати власні думки, робити виважені висновки. Виконання курсової роботи передбачає систематизацію та розширення теоретичних і практичних знань з обраної студентом спеціалізації та застосування цих знань при вирішенні конкретних навчальних і практичних завдань.

У творчому дослідницькому процесі важливою є належно організована праця. Методи раціональної організації праці, як правило, обираються дослідником особисто. Водночас існують і загальні принципи наукової організації роботи, до яких відносять, зокрема: плановість, динамічність, самоорганізацію, творчий підхід, критичність мислення, діловитість, енергійність і практичність.

Підготовка курсової роботи включає в себе такі етапи:

- визначення теми курсової роботи та узгодження її з науковим керівником;
- складання бібліографічного списку по темі;
- вивчення навчальної та наукової літератури, нормативних актів і матеріалів судової практики з проблеми, що розглядається;
- складання й узгодження плану роботи;
- написання курсової роботи та її оформлення;
- подання курсової роботи на кафедру для перевірки та рецензування;
- доопрацювання курсової роботи з урахуванням зауважень та їх виправлення й повторне подання роботи на кафедру для рецензування (у разі необхідності);
- захист курсової роботи.

Тема курсової роботи обирається з переліку тем робіт, затвердженого на кафедрі. **Номер теми курсової роботи в списку, що додається, відповідає номеру, під яким прізвище здобувача вищої освіти занесене до журналу навчальної групи.**

Здобувач вищої освіти має право на зміну теми курсової роботи у разі відповідної вмотивованої заяви з обґрунтуванням причини зміни і письмового узгодження нової теми з науковим керівником, який відповідає за перевірку та допуск курсової роботи до захисту, а також дозволу завідувача кафедри.

Самовільна зміна теми курсової роботи без дозволу наукового керівника та завідувача кафедри не допускається.

Починати дослідження доцільно з вивчення основоположних питань із даної проблеми, що досягається шляхом опрацювання конспекту лекцій, відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових статей, монографій тощо і матеріалів практики. Під час самостійного вивчення літератури доцільно групувати матеріали по визначеним питанням і добирати приклади з правотворчої і правозастосовної діяльності для ілюстрації теоретичних положень.

Після *вивчення літератури* студенту слід переходити до складання *плану* курсової роботи, у якому слід відобразити конкретний *перелік питань*, що характеризують проблему в цілому. План може бути *складним або простим*, тобто ділитись на розділи та підрозділи. Підготовка плану дозволить уникнути можливих повторень та пропусків, забезпечить систематизоване й логічно-послідовне викладення матеріалу. Кінцевий варіант плану курсової роботи узгоджується з науковим керівником. *Після узгодження плану, студент може приступати до написання курсової роботи.*

Курсова робота починається зі **вступу**, завдання якого – викласти сутність проблеми, обґрунтувати її *актуальність*, зазначити науковців, які працювали над даною темою, визначити *мету й завдання, об'єкт і предмет*, а також *методологію* дослідження, *теоретичне та практичне значення обраної теми*. Обсяг вступу, як правило складає 3-4 сторінки.

Основна частина роботи викладається послідовно, відповідно до плану. Питання роботи повинні бути логічно пов'язані між собою і розкривати тему в цілому. По кожному питанню необхідно робити висновки. Тема вважається розкритою, якщо в ній логічно, у передбаченій планом послідовності, з використанням рекомендованої літератури, нормативного матеріалу та матеріалів судової практики охарактеризовані всі основні питання плану. Обсяг основної частини складає приблизно 25 (+/- 5) сторінок.

Логічним завершенням курсової роботи є **висновки**, які відображають рівень і якість виконання автором поставлених завдань у вступі. Загальні висновки курсової роботи й узагальнення в них синтезують усі раніше зроблені висновки по окремих питаннях. Приблизний обсяг висновків складає 2-3 сторінки.

Структура курсової роботи :

- *титульна сторінка;*
- *зміст* курсової роботи (подається на початку курсової роботи і містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів та підрозділів, висновків, додатків, списку використаної літератури та ін.);
- *перелік умовних позначень* (такий перелік вміщують, якщо робота містить багато специфічних термінів та понять, а також маловідомих скорочень, символів, позначень, які слід було б пояснити та подати окремо);
- *вступ*
- *основна частина* (складається з декількох основних розділів, найчастіше трьох), які можуть поділятися на підрозділи, і за змістом мають відповідати

спрямованості теми, підпорядковуватися основній меті та завданням, бути органічно взаємозалежними, мати приблизно однаковий обсяг).

- *висновки* ;
- *список використаних джерел та літератури*;
- *додатки* (при необхідності вказується допоміжний матеріал, який є потрібним для повноцінності курсової роботи, але включення його до основної частини може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу або який не може бути послідовно розміщений в основній частині роботи через великий обсяг або способи відтворення).

Під час написання курсової роботи необхідно стисло, логічно й аргументовано викласти *основні кваліфікаційні ознаки дослідження*: актуальність, мету, завдання, методологію, практичне значення, висновки. Слід також посилатися на авторів і джерела, з яких запозичалися матеріали або окремі результати. При цьому важливо уникати загальних слів і фраз, бездоказових тверджень, тавтологій.

Курсова робота повинна готуватися самостійно, на основі глибокого вивчення нормативного матеріалу, рекомендованої та додаткової літератури, матеріалів судової практики. Курсова робота, яка виконана лише з використанням підручників та навчальних посібників чи шляхом механічного переписування опублікованих наукових статей тощо, або така, що написана на підставі законодавства, що втратило чинність, визнається незадовільною і повертається студенту на доопрацювання.

Виконуючи курсову роботу студент повинен зосередити увагу перш за все на теоретичному висвітленні питань теми, досконало вивчити монографічні дослідження, наукові статті та підручники, переважно видані за останні роки. У разі, коли з досліджуваної теми відсутня єдина думка, необхідно зазначити основні відомі підходи, що зустрічаються у науковій літературі, висловити своє судження та аргументи на користь тієї чи іншої позиції.

У ході збирання фактичного матеріалу варто написати вступ і частину розділів, що мають оглядовий характер. З послідовним завершенням опрацювання фактичного матеріалу слід приступати до написання відповідних розділів. При цьому необхідно пам'ятати, що:

написання роботи – це не тільки викладення готових думок, але і творчий процес осмислення напрацьованого матеріалу;

тільки під час написання тексту роботи можливо виявити прогалини в зібраному матеріалі й приступити до його додаткового збирання;

тільки написаний текст дає можливість на багатократне повернення до його аналізу й удосконалення;

тільки написана в цілому робота дозволяє поглибитися в аналіз взаємозалежностей, логіку розкриття й аналіз проблеми; забезпечити наступництво, обґрунтованість і логічність доказів.

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи і заповнюється за визначеними правилами (див. Додаток “А”).

Після титульного аркуша розташовується **зміст** курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, всіх розділів, підрозділів та

пунктів (якщо вони мають заголовки), загальних висновків, списку використаних джерел і літератури, додатків. Заголовки змісту мають точно повторювати заголовки в тексті. Не можна скорочувати або давати їх за іншою редакцією чи послідовністю або підпорядкованістю ніж заголовки в тексті.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності). Якщо в роботі вжита специфічна термінологія, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік необхідно друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальну розшифровку. Якщо в роботі спеціальні терміни та скорочення повторюються менше трьох разів, або число спеціальних термінів (найменувань), які скорочуються, невелике, то перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ, його композиція. Вступна частина курсової роботи повинна відображати сутність і стан дослідженості наукової проблеми та її значимість, підстави та вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Шляхом критичного аналізу та зіставлення з відомими розв'язаннями досліджуваної проблеми студент повинен обґрунтувати *актуальність, ступінь наукової розробки та доцільність* курсової роботи. Важливо розкрити *практичну значимість проведеного дослідження* в аспекті пріоритетних напрямків розвитку юридичної науки.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми. Саме з обґрунтування актуальності вибраної теми починають “Вступ” курсової роботи.

Характеризують *об'єкт дослідження* (це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення) та *предмет дослідження* (міститься в межах об'єкта). При з'ясуванні об'єкта і предмета, а також мети дослідження необхідно зважити на те, що між ними і темою курсової роботи існують системні логічні зв'язки.

Об'єкт дослідження – це частина об'єктивної реальності, процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і визначені (обрані) для вивчення. Визначаючи об'єкт, треба знати відповідь на запитання: що розглядається? Правильне, обґрунтоване визначення об'єкта дослідження – це не формальна, а суттєва акція, зорієнтована на виявлення місця і значення предмета дослідження в більш цілісному і широкому понятті дослідження.

Предмет дослідження – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі і є головними, визначальними для конкретного дослідження. Таким чином, предмет дослідження вужчий, ніж об'єкт, він міститься у межах об'єкта. Предмет визначає аспект розгляду об'єкта дослідження, дає уявлення про те, які нові відношення, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриваються. Іншими словами, об'єктом виступає те, що досліджується, а предметом – те, що в цьому об'єкті має теоретичне пояснення.

З об'єктом і предметом дослідження пов'язана його *мета*, яку формулюють конкретно, точно висловлюючи те основне, що прагне здійснити дослідник. Метою дослідження зумовлюються його кінцевий результат, який передбачає вирішення *проблемної ситуації*. Остання відображає суперечність між типовим станом об'єкта дослідження в реальній практиці і вимогами суспільства до більш ефективного функціонування означеного об'єкта. Сформульована мета дослідження конкретизується і розвивається у *завданнях дослідження*, які повинні включати такі складові:

аналіз теоретичних питань, що входять до загальної проблеми (об'єкта) дослідження (наприклад, виявлення сутності понять, явищ, процесів, подальше вдосконалення їх вивчення тощо);

усебічне вивчення практики вирішення даної проблеми, виявлення її типового стану, недоліків і їх причин, особливостей, передового досвіду. Таке вивчення дає змогу перевірити і уточнити дані, що опубліковані у спеціальній науковій літературі, які можна використовувати на рівні наукових фактів;

обґрунтування запропонованої системи заходів щодо вирішення даної проблеми;

розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження у практиці роботи відповідних установ (організацій), навчально-методичному процесі, наукових дослідженнях.

Отже, *тема, об'єкт і предмет, мета й завдання* дослідження перебувають у *нерозривному зв'язку*. У своїй сутності вони зумовлюють *зміст висновків і рекомендацій* курсової роботи.

Важливо зазначити, що завдання дослідження не повинні бути глобальними. Вони мають "працювати" на мету дослідження. Не слід також захоплюватися їх кількістю, це призводить до громіздкості роботи й неповного їх вирішення. Доцільно ставити завдання як прикладні, так і теоретичні.

Завдання дослідження складаються як перелік дій: "визначити...", "проаналізувати...", "встановити..." та ін. Формулювати завдання слід якомога ретельніше, оскільки опис їх вирішення *становитиме зміст розділів і підрозділів курсової роботи*. Це важливо і тому, що *назви розділів роботи мають відповідати конкретним завданням*, а в подальшому і *результатам дослідження*.

Важливо наголосити, що мети і завдань дослідження, а також головного результату треба обов'язково *досягнути*. Про досягнення мети слід зазначити у висновках курсової роботи, про вирішення конкретних завдань – засвідчити висновками до відповідних розділів дослідження.

При визначенні мети і завдань курсової роботи необхідно чітко відповісти на запитання щодо передбачуваної *провідної ідеї*, сутності явища (об'єкта, предмета дослідження), суперечностей, що виникають у процесі чи явищі, тенденцій, етапів розвитку явища чи процесу. Це і буде становити основу *концепції дослідження*. Її формулювання у свідомості студента здійснюється завдяки вивченню наукових праць відомих учених, узагальнення ідей науковців, які безпосередньо вивчали дану проблему, аналізу концепцій у даній сфері наукової і практичної діяльності українських і зарубіжних учених і практиків.

Далі подають перелік використаних *методів дослідження* для досягнення поставленої мети. Перераховувати їх слід не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначати, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

У вступі до курсової роботи слід подати відомості про практичне використання *результатів дослідження* або рекомендації щодо їх використання.

Остаточне редагування вступної частини доцільно виконувати на завершальній стадії підготовки курсової роботи, коли досліджувана проблема постає перед автором концептуально, у повному обсязі.

Основна частина курсової роботи – це головний її підрозділ, який розкриває основний зміст дослідження, у якому викладається опис виявлених і досліджених фактів, явищ, закономірностей, а також узагальнення вже відомих даних з досліджуваної проблеми. Виклад матеріалу основної частини підпорядковують одній провідній ідеї, визначеній автором.

Матеріал має містити огляд літератури по темі, дискусійні питання, пов'язані з переглядом усталених поглядів та уявлень, оригінальні погляди автора на вирішення проблеми. Огляд літератури з теми має виявити глибокі знання студента зі спеціальної літератури, його вміння систематизувати джерела, критично їх оцінювати. Огляд літератури слід робити з питань обраної теми, а не з усієї проблеми в цілому.

Основна частина курсової роботи складається з розділів та підрозділів, можливо і пунктів. Кількість та послідовність розділів залежить від характеру курсової роботи. *Кожний розділ починають з нової сторінки*. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку дослідження питання та обґрунтуванням застосованих методів дослідження. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням результатів дослідження конкретних питань, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць. Висновки до розділів не повинні мати реферативного характеру.

У **висновках** викладають найбільш важливі теоретичні та прикладні результати, які повинні містити формулювання розв'язаної проблеми (задачі), її значення для юридичної практики. Формулюють також рекомендації щодо практичного використання здобутих результатів. Висновки – це положення, що мають форму синтезу накопиченої в основній частині інформації теоретичного та практичного характеру.

При викладенні висновків дослідження важливо запобігти неглибоким і обмеженим висновкам за наявності значного масиву дослідженого й проаналізованого фактичного матеріалу й джерел. Водночас недопустимими є непомірно розширені узагальнення і висновки із незначного фактичного матеріалу.

Висновки в кінці роботи не повинні підмінюватися механічним підсумовуванням висновків, що наводилися в кінці розділів, а мають містити те нове, суттєве, що становить підсумкові результати дослідження. У висновках необхідно наголосити на тому, що мету дослідження досягнуто, а всі поставлені завдання вирішено.

Список використаних джерел та літератури. Завершальна частина курсової роботи – це бібліографічний покажчик, тобто список використаних

джерел і літератури, який є елементом бібліографічного апарату виконаної роботи. Він містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Бібліографічний опис джерел і літератури в курсовій роботі повинен містити тільки ті бібліографічні позиції, які були використані у цьому дослідженні і на які є посилання у тексті. Зразки оформлення бібліографічного опису використаних джерел вміщені у додатку “Б”.

Вимоги до оформлення курсової роботи

Оформлення курсової роботи враховується при її оцінці.

Курсова робота виконується на стандартних аркушах паперу формату А 4. Текст повинен міститися тільки на одній стороні аркуша. Обсяг роботи має складати 30 (+\ - 5) сторінок друкованого тексту. Поля роботи мають бути такими: верхній і нижній – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 10 мм. Робота повинна бути подана в скріпленому виді. Курсова робота починається з титульної сторінки, яка оформлюється за зразком, що додається. На другій сторінці зміст роботи з підписом наукового керівника. Викладання вступу починається з третьої сторінки. Питання, які розглядаються, відзначаються в тексті як заголовки відповідних розділів і підрозділів.

Титульна сторінка та зміст не нумеруються.

Заголовки розділів (основних питань плану) пишуться симетрично тексту прописними літерами. Вони повинні мати чергову нумерацію в межах усієї роботи і позначатися арабськими цифрами. Кожний **розділ** плану курсової роботи повинен починатися з нової сторінки.

В роботі **обов’язково мають бути посилання**, оформлені у квадратних дужках. При цьому, перша цифра відповідає порядковому номеру джерела в списку літератури, на яке здійснюється посилання, а друга – сторінці, на якій викладений матеріал.

Подання курсової роботи на кафедру для рецензування здійснюється студентом за 2 тижні до захисту роботи за розкладом..

Захист курсової роботи

Після написання та належного оформлення курсової студент здає її на кафедру. Керівник готує відзив на курсову роботу. У разі необхідності робота повертається на доопрацювання.

Допуском курсової роботи до захисту є позитивний відгук на неї наукового керівника.

На захисті курсової студент у своїй доповіді (до 5 хв.) інформує комісію про основні завдання, що стояли перед дослідженням, стисло викладає основний зміст роботи, робить висновки та пропозиції. Зупиняється на тих недоліках, на які вказав науковий керівник, студент не погоджується з деякими зауваженнями, йому потрібно навести аргументи на захист своєї точки зору.

Доповідь студента, відповіді на запитання та зауваження членів комісії й аудиторії повинні бути науково обґрунтованими.

Курсова робота оцінюється комісією за результатами захисту з урахуванням оцінки наукового керівника, зазначеної у відгуку. Остаточна оцінка вноситься у відомість та залікову книжку студента і перегляду (перезахисту) не підлягає.

У випадку, коли студент на захисті отримує незадовільну оцінку, комісія приймає рішення про повторний захист або про зміну теми курсової роботи.

Критерії оцінювання курсових робіт

Підготовка курсової роботи

№	Вид навчальної роботи	К-ть балів
1.	Своєчасність вибору теми курсової роботи	2
2.	Своєчасність розроблення та узгодження плану к/р	3
3.	Збір необхідних матеріалів та їх опрацювання	5
4.	Дотримання графіку написання курсової роботи	5
5.	Урахування зауважень наукового керівника	10
6.	Подання в установлені строки к/р на цикл	5
7.	Відповідність змісту к/р обраній темі, дотримання правил оформлення, допуск до її публічного захисту	40
Усього		70

Захист курсової роботи

№	Вид навчальної роботи	К-ть балів
1.	Зовнішнє оформлення к/р та відповідність вимогам щодо структури	5
2.	Виступ студента на публічному захисті	10
3.	Відповіді студента на запитання членів комісії та зауваження наукового керівника, зазначені у рецензії	10
4.	Апробація курсової роботи	3
5.	Дотримання процедури публічного захисту курсової роботи	2
Усього		30

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики

90 - 100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	задовільно
60-63	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- 90-100 - якщо виявлено: всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу; уміння вільно виконувати завдання; знання основної і додаткової літератури на рівні творчого використання; грамотне та логічне викладення інформації; самостійність роботи; наявність не більше 1-2 незначних помилок (через неухважність, обмовки); повнота виконання практичної частини; наявність висновків; обов'язкова наявність додатків.

- 82-89 - якщо виявлено: повні знання програмного матеріалу; успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на рівні аналогічного відтворення; логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 2-3 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді; правильність виконання практичної частини; наявність висновків; обов'язкова наявність додатків;

- 74-81 якщо виявлено: достатні знання програмного матеріалу; успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на рівні аналогічного відтворення; певна логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 3-4 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді або невірність літературної мови, правильність виконання практичної частини, без суттєвих помилок; наявність висновків; бажана наявність додатків;

- 64-73 - якщо виявлено: не досить повні знання основного програмного матеріалу; здатність виконати завдання на рівні репродуктивного відтворення; наявність не більше 1-2 суттєвих помилок (на прикладі невміння використовувати знання в конкретній практичній ситуації); неповна відповідь; наявність висновків;

- 60-63 - якщо виявлено: не досить повні знання основного програмного матеріалу, недостатня здатність до виконання завдань на рівні репродуктивного відтворення; наявність не більше 2-3 суттєвих помилок (на прикладі невміння використовувати знання в конкретній практичній ситуації); неповна відповідь, незв'язна її побудова; наявність висновків, що не відтворюють завдання дослідження;

- 0-59 - якщо виявлено: відсутність знання або нерозуміння більшої або найбільш суттєвої частини матеріалу; суттєві помилки, які не виправлені;

нелогічне викладання матеріалу; суттєві помилки при виконанні практичної частини; недосяжність мети практичної частини завдання; відсутність висновків;

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Навчально-науковий Інститут гуманітарних і соціальних наук

Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

**Курсова робота з навчальної дисципліни
«Цивільне право (особлива частина)»**

на тему: « _____
_____ »

Здобувача вищої освіти
3 курсу групи _____
спеціальності 081 Право

(прізвище та ініціали)

Керівник – Пушкіна О.В. – д.ю.н., професор,
завідувач кафедри цивільного, господарського та
екологічного права

Захищено з оцінкою:
за національною шкалою _____
за 100–бальною шкалою _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Додаток “Б”
Приклади оформлення бібліографічного опису

<i>Характеристика джерела</i>	<i>Приклад оформлення</i>
Нормативно-правові акти	Про міжнародне приватне право. Закон України від 23 червня 2005 р. № 2709-IV // ВВР. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
Монографії, посібники: один, два або три автори; чотири автори;	Гузь Л.Є. Підстави виникнення і судовий захист права особистої власності на житлові будинки (квартири).: В 2-х т. – Х.: ППФ “Поліграфіст”, 2015. Фурса С.Я., Щербак С.В., Євтушенко О.І. Цивільний процес України: Проблеми і перспективи: Науково-практичний посібник. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2006. – 448 с. Сімейне право: Нотаріат. Адвокатура. Суд: Наук.-практ. посіб.: У 2 кн. / Драгнєвич Л.Ю., Пульнєва О.С., Фурса Є.І., Фурса С.Я. та ін. / За заг. ред. С.Я.Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я., 2005. – 895 с.
Багатотомні видання	Новий тлумачний словник української мови: У 3-х т. / Укладачі: В.В. Яременко, О.М. Сліпушко. – К.: Вид-во “Аконіт”, 2001. – Т. 3: П-Я. – 864 с.
Перекладні видання	Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом / Пер. з англ. – Х.: Консум, 2000. – 592 с.
Стандарти	ДСТУ 3008-95. Державний стандарт України. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення: Видання офіційне. – К.: Держстандарт України, 1995.
Збірники наукових праць	Актуальні питання цивільного та господарського права. – 2020. - № 1 (2). – 89 с.
Словники	Новий тлумачний словник української мови: У 3-х т. / Укладачі: Яременко В., Сліпушко О. – К.: Вид-во “Аконіт”, 2001.
Складові частини книги, збірника,	Фурса С.Я. Передмова //Фурса С.Я., Щербак С.В., Євтушенко О.І. Цивільний процес України: Проблеми і перспективи: Науково-практичний посібник. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2006. – С. 5-7. Світлична Г.О. Новели інституту

журналу, енциклопедії	представництва в цивільному судочинстві: проблеми теорії та правозастосування // Актуальні питання цивільного та господарського права. – 2007. - № 1(2). – С. 41-47. Корсак К. Про тенденції змін у змісті вищої освіти // Науковий світ. – 2003. № 1. – С. 27-28. Усенко І.Б. Історія держави і права // Юридична енциклопедія / Ред. кол. Шемшученко (голова) та ін. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія” ім. М.П. Бажана, 1999. – Т. 2. – С.732-734.
Тези доповідей	Бондаренко А.П. Особливості конституційної відповідальності: проблеми та актуальні питання сьогодення // Проблеми розвитку держави і права України в сучасних умовах: Тези доповідей учасників Всеукраїнської студентської наукової конференції, 30-31 березня 2000 р. – Одеса: Юридична література, 2000. – С. 83-85.
Дисертації	Гринчуцький В.І. Промислові трасти України в роки нової економічної політики (1921-1929 рр.): Дис. ... д-ра екон. наук: 08.01.04. – К., 1998. – 385 с.
Автореферати дисертацій	Іванов П.С. Забезпечення прав і свобод людини органами внутрішніх справ: організаційно-правові засади: Автореф. дис. ... д-ра. юрид. наук: 12.00.07 / Національний ун-т внутріш. справ України. – Харків, 2004. – 38 с.
Електронний (інтернет) ресурс	Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, зберігання, застосування єдиної первинної транспортної документації для перевезення вантажів автомобільним транспортом та обліку транспортної роботи: Наказ Міністерства статистики України і Міністерства транспорту України від 07. 08. 1996 р. № 228/253. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show

2. ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Цивільно - правове зобов'язання : поняття, склад та підстави виникнення.
2. Поняття та принципи виконання зобов'язань.
3. Відповідальність за порушення зобов'язання.
4. Цивільно - правовий договір: поняття, зміст, особливості.
5. Цивільно - правове регулювання іпотеки як способу забезпечення виконання зобов'язань.
6. Множинність осіб у зобов'язанні.
7. Поняття та загальна характеристика договору купівлі- продажу.
8. Договір купівлі- продажу через інтернет.
9. Цивільно - правовий аспект захисту прав споживачів.
10. Договір довічного утримання як специфічний вид договору з передачі майна у власність.
11. Договір дарування: предмет, форма, види.
12. Авторські договори: поняття, види, зміст.
13. Особливості перевезення вантажів.
14. Договір страхування: поняття та види.
15. Договір найму житлового приміщення: особливості.
16. Правове регулювання кредитного договору.
17. Договір зберігання та його спеціальні види.
18. Не договірні зобов'язання : поняття, види та підстави виникнення.
19. Особливості відповідальності за шкоду, завдану джерелом підвищеної небезпеки.
20. Відповідальність за завдання моральної шкоди і розмір її компенсації.

Навчальне видання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КУРСОВИХ РОБІТ
з навчальної дисципліни «Цивільне право (особлива частина)»**

для здобувачів вищої освіти 3 курсу освітнього ступеня бакалавр
за спеціальністю 081 «Право»

Розробник: Пушкіна Олена Вікторівна

Редактор: _____

Підписано до друку __.__.2022. Формат 30 × 42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. 1,25.
Обл.-вид. арк. 1,25. Тираж 100 прим. Зам. _____.

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49600, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19